

AKYS-TIEDOTE

1/2024

Arabikansojen ystävyysseura ry

جمعية الصداقة العربية الفنلندية

Suomen linja – oikea aika
tunnustaa Palestiinan valtio
on nyt

Kansainvälinen
tuomioistuin vaati Israelin
miehityksen lopettamista –
päätöstä yritetty vähätellä

Tarinat eivät koskaan kuole
– Gazalaiset psykologit
kirjoittavat elämästään

Israelin Hannibal-direktiivi
ei sääli eikä säästä omia

Siirtokuntalaiset etnisen
puhdistuksen asialla

Akys kirjelmöi Gazasta

Palestiinalaista
kaunokirjallisuutta:
Ghassan Kanafani ja
Adania Shibli

AKYS-tiedote 1/2024**Arabikansojen ystävyysseura ry**

Taina Dahlgren, pj
Sirkku Kivistö, vpj

Päätoimittaja Taina Dahlgren
Taitto Asmo Koste

Kirjoituksissa esiintyvät mielipiteet eivät ole AKYSin virallisia kantoja.

Tutustu toimintaamme, liity jäseneksi:

akys.fi

AKYSin Facebook-sivut:

<https://www.facebook.com/groups/386186418097/>

AKYS tiedottaa Facebook-sivut:

<https://www.facebook.com/akystiedote/>

Instagram: https://www.instagram.com/akys_yhdistys/

Jäsenmaksu/v 25 €, pienituloisille 10 €
Tilille: FI97 8000 1201 6693 56 viite 70001

**Tue palestiinalaisia!
AKYSin tukitilit:****Libanonissa olevat palestiinalaispakolaiset:**

kummilapsitili FI93 8000 1101 2300
02 viite 1009

päiväkotitili FI56 8000 1700 4747 46
viite 2008

vanhuskummitili FI20 8146 9710
0461 36 viite 2011

Palestiina-tukitili:

Tue Gazan terveydenhuoltoa FI95
8000 1300 9905 05 viite 3007

Rahankeräysluvan myöntäjä: Poliisihallitus. Lupa RA/2020/1032.

Toimeenpanoalue: Koko Suomen alue Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Varat käytetään vähävaraisten palestiinalaisten tukemiseen Libanonissa, Länsirannalla ja Gazassa.

Antamalla yhteystietosi saat AKYSiltä raportteja keräyksestä ja keräysvarojen käytöstä.

Suomen linja

Arvostettu israelilainen, vuonna 1989 perustettu ihmisoikeusjärjestö B'TSELEM julkaisi elokuussa 2024 Welcome to Hell (Tervetuloa helvettiin) -otsikoidun raportin palestiinalaisten kohtelusta israelilaisissa vankiloissa. Se kuvaa Israelin vankilajärjestelmää kidutusleirien verkostona, omanlaisenaan vankileirien saaristona. Raporttia varten on haastateltu 55:ttä Gazan sodan alkamisen jälkeen pidätettyä palestiinalaista.

Raportin johtopäätösten mukaan Israelilla on järjestelmällinen ja in-

stitutionalisoitu palestiinalaisvankien pahoinpitelyyn ja kiduttamiseen keskittyvä politiikka. Sen uhriksi voi joutua kuka tahansa palestiinalainen. Vankilapolitiikan keskiössä ovat toistuva ja vakava mielivaltainen väkivalta, johon kuuluvat seksuaalinen väkivalta, nöyryyttäminen ja halventaminen, nälässä ja epähygieenisissä olosuhteissa pitäminen, unen riistäminen, uskonnon harjoittamisen kieltäminen, tavaroiden takavarikointi sekä riittävän terveydenhoidon estäminen. Leirit toimivat *de facto* kidutuskeskuksina.

18.5. Palestiina-mielenosoitus, Tornio-Haaparanta.

Heinäkuun 2024 alussa Israelin vankiloissa ja pidätyskeskuksissa oli B'TSELEMin mukaan 9 623 palestiinalaista, lähes kaksinkertainen määrä verrattuna sodan alkamisen aikaan vallinneeseen tilanteeseen. Heistä 4 781 on pidätetty ilman oikeudenkäyntiä ja ilman, että heitä on syytetty rikoksesta. Israel kutsuu käytäntöä Britannian mandaattialalta periytyvällä termillä ”hallinnollinen pidätys”.

Tiedämme täällä Suomessa hyvin, että vankeja kidutetaan monissa muissa maissa ja että Suomen ulkopoliittinen johto ja ministereit ovat siitä vuosien varrella asianomaisia valtioita muistuttaneet niin kahdensivuisissa kohtaamisissa kuin EU:n tasolla. Näin toimii ihmisoikeuksien toteutumisesta kiinnostunut länsimainen oikeusvaltio.

Näin on tehty viime vuosina erityisesti Venäjän kohdalla, jolle EU, Suomi mukaan lukien, on asettanut pakotteita viimeksi 11.7.2024. Uuden pakotejärjestelmän avulla EU voi asettaa pakotteita venäläisille henkilöille ja yhteisöille, joiden katsotaan syyllistyneen vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin nimenomaan Venäjällä. Pakotepäätöksessä viitataan erityisesti toisinajattelija Aleksei Navalnyin kohteluun ja kuolemaan Venäjän vankilalaitoksessa.

Maamme ihmisoikeuspolitiikassa on kuitenkin yksi poikkeus, Israel. Sitä ei ole viime vuosina eikä edes Gazan sodan aikana tohdittu arvostella kuin kevyesti. On piilouduttu EU:n ja sen johtomaiden selän taakse ja myötälly Yhdysvaltain politiikkaa.

Vuimeistään nyt pitää Suomen ulkopoliittisen johdon herätä havaitsemaan tosiasiat. Tätä israeli-

LINDA MONTEORO

2.3.2024 Hands off Rafah! Yhteispohjoismainen mielenosoitus, Turku.

laisten kirjoittamaa ja hyvin dokumentoitua raporttia ei voi sivuuttaa ”antisemitisminä” tai muin verukkein. Jos vankien tappaminen ja huono kohtelu voidaan tuomita Venäjällä tai muissa maissa, pitää se kyetä tuomitsemaan myös kun Israel syyllistyy siihen. Muuten kyse on kaksinaismoralismista. Jos Suomi haluaa olla uskottava ihmisoikeuksien puolustaja, on rohjettava sanoa Israelille, että nyt riittää, muutenkin kuin vain siviilien hädän kohdalla.

Ja oikea aika tunnustaa Palestiinan valtio on nyt. Tunnustamisen merkitys on ennen kaikkea siinä, että valtiot ilmoittavat virallisesti tunnustavansa palestiinalaisten oikeuden itsemääräämiseen. Mitä

enemmän tunnustamisia on, erityisesti länsimaista, sitä vaikeampi Israelin on toimia kansainvälisen yhteisön tahtoa vastaan. Seuraava vaihe olisivat sanktiot ja eristäminen. Itsemääräämisoikeuden toteutumisen käytännön muoto syntyy sitten aikanaan, kun Israel saadaan painostetuksi myöntymään miehityksen lopettamiseen. ICJ:n äskettäisessä lausunnossa Israel jo määrättiin vetämään siirtokunnat miehitytyiltä alueilta.

Tunnustamisen viivyttelyllä voi olla yllättäviä seurauksia myös maamme omien tavoitteiden kannalta.

Taina Dahlgren

Kommentti: Kansainvälisen tuomioistuimen lausuntoa yritetty vähätellä

Joulukuussa 2022 YK:n yleiskokous pyysi YK:n kansainväliseltä tuomioistuimelta neuvoa-antavaa lausuntoa Israelin ylläpitämän palestiinalaisalueiden miehityksen oikeudellisista seurauksista Israelille, muille valtioille ja YK:lle. Tuomioistuimen 19.7.2024 julkistamassa lausunnossa Israelin miehitys todettiin lainvastaiseksi. AKYSin tekemä tiivistelmä löytyy internet-osoitteesta <https://akys.kapsi.fi/wordpress/kansainvalisen-tuomioistuimen-neuvoa-antava-lausunto-israelin-miehityksesta/>.

Tietyillä tahoilla Kansainvälisen tuomioistuimen lausunnon merkitystä on yritetty vähätellä. Keskeisenä argumenttina on ollut, että tuomaristo ei ole ollut lausunnon kaikista kohdista yksimielinen, mikä osoittaisi, että lausunto on puolueellinen ja pätemätön.

On pikemminkin sääntö kuin poikkeus, että tuomioistuimet eivät ole päätöksissään täysin yksimielisiä.

Itse asiassa sellaisissa keskeisissä vaatimuksissa, että Israelin velvollisuus on lopettaa kaikki siirtokuntatoiminta, evakuoita kaikki siirtokuntalaiset ja korvata palestiinalaisille miehityksen aiheuttamat vahingot, tuomioistuin oli yksimielinen yhtä, varapuheenjohtaja Sebutindea, lukuun ottamatta.

Muissa kohdissa, joista 1-4 tuomaria 15 tuomarista teki huomautuksia, oli kyse siitä, voidaanko itse miehitystä pitää lainvastaisena. Näissäkin kohdissa Israelin nähtiin kuitenkin loukanneen palestiinalaisten itsemääräämisoikeutta, kieltä hankkia alueita voimakeinoin ja liittää alueita sekä kansainvälistä humanitaarista oikeutta. Lisäksi tuotiin esiin Israelin turvallisuustarpeita ja painotettiin Oslon sopimusten mukaisen neuvottelutien ensisijaisuutta. Näistä voidaan todeta, että Israel on aina verhonnut miehityksen välttämättömäksi turvallisuusoperaatioksi, ja että Oslon sopimus, jonka mukaisen tilan piti olla väliaikainen, on käytännössä toiminut miehityksen hallintovälineenä ja sen jatkuvuuden mahdollistajana. Oli myös mielipiteitä, joissa esimerkiksi palestiinalaisten asemaa kuvattiin hyväksytyä lausuntoa jyrkemmin.

Varapuheenjohtaja Sebutinde vastusti ainoana lausunnon jokaista kohtaa, jopa sitä, että lausunto olisi ylipäättään pitänyt antaa. Sebutinde on aina vetänyt omaa Israelin-myönteistä linjaansa, ja hänen kotimaansa Ugandan hallitus on irtisanoutunut hänen kannoistaan. Sebutinde esittää eriävässä mielipiteessään edellisten lisäksi sellaisia perusteluja, kuten että lausunto

ei perustu luotettavaan informaatioon, se on asenteellinen ja että siinä ei ole otettu huomioon konfliktin ”historiallisia taustoja ja vivahdteita”, joita voidaan pitää tyypillisenä israelilaisena hasbarana.

Lausunnon (*advisory opinion*) merkitystä on yritetty vähätellä myös leimaamalla se pelkäksi mielipiteeksi. ”Pelkästä mielipiteestä” ei kuitenkaan ole kysymys. YK ei voi valtioiden tavoin olla osallisena oikeustapauksissa, mutta sillä on mahdollisuus pyytää neuvoa-antavia lausuntoja. ”Vaikka tuomioistuimen lausunnot eivät ole laillisesti sitovia, niillä on suuri oikeudellinen painoarvo ja moraalinen vaikutusvalta. Ne toimivat usein ennalta ehkäisevän diplomatian välineinä ja auttavat pitämään yllä rauhaa. Neuvoa-antavat lausunnot edistävät omalla tavallaan myös kansainvälisen oikeuden selkiyttämistä ja kehittämistä ja sitä kautta valtioiden välisten rauhanomaisten suhteiden vahvistamista” (<https://www.icj-cij.org/advisory-jurisdiction>).

Seppo Rinne

MIKAEL SÄINEN/RTA

Evening for Palestine 18.3.2024, Kuopio.

17.12.2023 Kynttilätilaisuus Hämeenlinnan torilla.

Tarinat elävät ikuisesti

Palestiinalaiset psykologit ovat kirjoittaneet kokemuksistaan ja tunteistaan kansanmurhan keskeltä Gazasta lokakuusta saakka. United Palestinian Appeal -järjestön blogissa julkaistut tekstit ovat henkilökohtaisia. Samalla se, mitä Gazassa yleisesti tapahtuu, ei jää näkymättömäksi.

Hengissä selviäminen Gazan kais-taleella on hetki hetkeltä vaikeampaa. Ryhmä psykologeja päätti, että ainakin heidän tarinansa jatkaisivat elämää kansanmurhan jälkeenkäin. Psykologit ovat kirjoittaneet Gazassa kokemastaan blogia loka-kuusta lähtien.

”Jos kuolisin, ääneni pysyy kuuluvana ja elossa. Ja niin

Jokaiseen Life in the Heart of Death -sarjassa julkaistun tekstin kuuluu kirjoittajan Gazassa ottama kuva. Roo7 matkustaa kahden kaupungin välillä, jotta voi pitää huolta kaikista perheenjäsenistään.

kauan kuin elän, en mene täätä ääntä!” Naheel al-Qasas kirjoitti joulukuun lopussa. Psykologit kirjoittavat Gazassa arabiaksi ja lähettävät tekstinsä Libanonin, jossa psykologi Dinah Ayna kääntää ne englanniksi. Tekstisarjan Life in the Heart of Death tekstit julkaistaan United Palestinian Appeal (UPA) -järjestön blogissa molemmilla kielillä. Jutun lainaukset ovat otteita psykologien teksteistä.

Muistoja eletystä, kysymyksiä tulevasta

Koska elämä Israelin toimeenpaneman kansanmurhan keskellä muuttuu koko ajan uuvuttavammaksi, psykologit kykenevät kirjoittamaan harvemmin kuin viime vuonna. Nimimerkillä kirjoittava Roo7 kertoi:

”Olemme kauhuissamme, yksi verilöyly seuraa toista, eikä meillä ole aikaa vetää henkeä eikä käsitellä menetystä. Halusin kirjoittaa sinulle monta kertaa ja kertoa yksityiskohtaisesti tämän kidutuksen jokaisesta vaiheesta...mutta toisi-

naan olen pelon vallassa ja toisinaan väsynyt päivittäisten tarpeiden turvaamisesta.”

Life in the Heart of Death -sarjassa on julkaistu kaikkiaan jo yli 50 tekstiä. Niissä kuvaillaan yrityksiä löytää ruokaa ja juomavettä perheille. Niissä kerrotaan läheisten kuolemista ja siitä, että hengissä selviäminen on Gazassa niin vaikeaa, että surulle ei ole tilaa. Ilon hetket ovat niitä, kun erilleen ajautuneet sukulaiset tapaavat jälleen. Psykologit kirjoittavat usein myös luottamuksesta Jumalaan. Välillä he muistelevat elettyä elämäänsä.

Iman Badah kaipasi työpäiviä ja pohti tulevaa:

”Tunnen palan kurkussani ja muistoni purjehtivat takaisin työpäiviin. Purjehdus alkaa herätyskellon piippauksesta aamukuudelta ja jatkuu al-Rasheedin kadulle, jossa toimisto on. Sitten aamukahvia työkavereiden kanssa Fairuzin laulaessa taustalla.”

Päiviin kuului myös muistikirjoja, raportteja, lasten tarinoita, koontumisia, haastatteluja ja lisää kohtaamisia työkavereiden kanssa.

”Kaikella päättäväsyydelläni yritän olla unohtamatta. Kun oletan, etten ole unohtanut, kysymys ”miten” iskee minua kasvoihin. Miten jatkan tällä polulla, kun minusta on tullut molemmat, terapeutti ja asiakas? Miten? Riittääkö intohimo, kun sielu on rikki? Ja ku-

ka hoitaa lääkäriä, kun hän sairastuu? Kuka lohduttaa häntä menetyksessään? Kuka?”

Psykologien tekstit ovat henkilökohtaisia, mutta se mitä Gazassa yleisesti tapahtuu, ei jää kertomatta. Teksteissä on tarkkoja kuvauksia Israelin hyökkäyksistä palestiinalaisia vastaan ja huomioita siitä, millaisia reaktioita ja tunteita ne aiheuttavat ihmisissä. Muistoista ilmenee sekkin, että Israelin väkivalta Gazan kaistaleella, miehitys ja saarto, rajoittivat ja vaikeuttivat elämää vuosikausien ajan.

Turvan löytäminen on mahdotonta

Ensimmäisen blogitekstin loka-kuussa kirjoitti Yasmine Ayoub. Silloin hän asui vielä kotona Gazan kaupungissa miehensä kanssa. He olivat nähneet, että Gazan kaistaleen eteläosassa ei ollut turvallista, vaikka ihmisiä kehoitettiin siirtymään sinne. He olivat palanneet kotiin, jossa puoliso järjesti Yasmineelle ”portaikkotalon”. Toive oli, että rappusten alla Yasmine olisi turvassa Israelin iskulta.

Ayoub kirjoitti kokemastaan helmikuussakin. Silloin hän heräsi Rafahissa, eteläisessä Gazassa sijaitsevassa kaupungissa, eikä tiennyt, oliko se pakomatkan viimeinen pysähdys vai ei.

”Heräsin sängyssäni aikaisin aamulla tietäen, etten nukkunut hyvin tänä yönä (tai minään yönä). Yhtenä hetkenä sairaus tuhoaa minua, ja seuraavana räjähdysten ääni tuhoaa sydäntäni ja tunteitani!”

Kun sisko soitti ja pyysi apua lääkkeen etsimisessä miehelleen, ja kun pohjoisessa olevat sukulaiset kertoivat, etteivät löytäneet leipää

Jokaiseen Life in the Heart of Death -sarjassa julkaistuun tekstiin kuuluu kirjoittajan Gazassa ottama kuva. Yasmine Ayoub on uuvuksissa ja täynnä kaipautta.

lapsilleen, tuntui tältä:

”Olen uuvuksissa ja haluan kertoa maailmalle, että olen väsynyt, enkä kestä enää kaikkea tätä. Tämä on liikaa minulle. Olen täynnä surua, huolta ja pelkoa! Olen täynnä kaipausta...kaipausta, kaipaan kaikkea, mitä oli!”

Myös Roo7:n perhe pysyi kotona Gazan kaupungissa niin kauan kuin se yhtään tuntui mahdolliselta. Maaliskuussa Roo7 kirjoitti, että perhe oli lähtenyt kotoa. Paikkoja, joihin kodeistaan paenneet edes mahtuisivat, on Gazassa liian vähän. Israelin pommit ovat tuhonneet ison osan rakennuksista.

Roo7:n läheiset majoittuivat kahdessa eri kaupungissa. Hänen piti vaihtaa paikkaa parin päivän välein, jotta hän voi pitää huolta muista. Matka aasilla tai hevosella saattaa kestää kaksi tuntia suuntaansa. Autokyydin hinta on nykyisin kohtuuton.

”Katastrofi kaikilla elämän osa-alueilla.”

Tekstien jakamisen merkitys

Gazalaisten psykologien tekstisarjasta on puhuttu myös psykologi Nina Lyytisen psykopodiaa-kanaavalla Instagramissa. Lyytinen on haastatellut Dinah Aynaa, jolle kollegat Gazassa ovat läheisiä. Life in the Heart of Death -tekstejä käsittelevät keskustelut voi kuunnella jälkikäteen.

Lyytinen ja Ayna kehottavat lukemaan, jakamaan ja kommentoimaan gazalaisten psykologien tekstejä. Kun tekstit leviävät eri maissa, kirjoittajat tulevat kuulluiksi ja nähdyiksi. Sillä on ollut suuri merkitys toivon ylläpitämisessä sodan kestäessä. Siten psykologien tarinat jatkavat elämäänsä.

Life in the Heart of Death -sarjan tekstit löytyvät osoitteesta: <https://upaconnect.org/category/news-home-page/gaza2023/>

Hanna Hirvonen

Israelin Hannibal-direktiivi ei sääli eikä säästä omia

Israelin vuodelta 1986 peräisin olevan Hannibal-direktiivin nimi välähtelee säännöllisesti kansainvälisen median uutisvirrassa. Suomessa direktiivi tunnetaan kuitenkin huonosti, koska meikäläinen media ei siitä pahemmin ole kirjoittanut. Kamal Aranki kertoo artikkelissaan, mistä karthagolaisen sotapäällikön mukaan nimensä saaneessa direktiivissä on kyse.

Hannibal Barca oli karthagolainen sotapäällikkö, joka vaikutti vuosina 247 eaa.–183 eaa. Hän johti taisteluita Etelä-Euroopan ja Pohjois-Afrikan alueella roomalaisia vastaan. Alussa hän menestyi nerokkailla strategioilla, mutta myöhemmin hänen armeijansa joutui alakynteen. Hannibal lähti lopulta pakoon, palvelen eri puolilla Rooman vastaisia sotapäälliköitä, ja päätyi lopulta Bithyniaan, nykyiseen Pohjois-Turkkiin. Vuonna 182 eaa. roomalaiset vaativat, että Bithynian kuningas Prusias luovuttaisi Hannibalin heille, mutta Hannibal teki mieluummin itsemurhan kuin antautui. Hän joi myrkyä ja kuoli.

Vuonna 1982 Israel hyökkäsi Libanoniin ja karkotti palestiinalaistaistelijat maasta. Hyökkäyksen yhteydessä Israelin liittolaiset syylistyivät Sabran ja Shatilan verilöylyyn. Etelä-Libanonin taiste-

lujen aikana PFLP GC (Popular Front for the Liberation of Palestine - General Command) onnistui kuitenkin vangitsemaan kolme israelilaista sotilasta. Punaisen Ristin välityksellä käytyjen pitkien neuvottelujen jälkeen Israel suostui vapauttamaan 1 125 palestiinalais- ja libanonilaisvankia vaihdossa kolmeen israelilaiseen.

Vuonna 1986 Hizbollah vangitsi kaksi IDF:n (Israelin armeijan) sotilasta Etelä-Libanonissa. Juuri viisivuotisen kautensa IDF:n Pohjoisen alueen komentajana aloittanut Yossi Peled laati Hannibal-direktiivin eli toimintaohjeen. Peled selvensi siinä menettelytapoja, jotka tulisi ottaa käyttöön mahdollisen sieppauksen ensimmäisten minuuttien ja tuntien aikana, kun kenttäkomentajat uskovat sotilaan mahdollisesti joutuneen vihollisen käsiin. Alkuperäinen direktiivi, joka laadittiin yhdessä Pohjois-komen-

non operaatio-upseerin, eversti Gabi Ashkenazin (josta sittemmin tuli IDF:n komentaja) ja tiedustelu-upseeri, eversti Yaacov Amidrorin (myöhemmin kansallisen turvallisuuden neuvonantaja) kanssa, määräsi, että ”vangitsemistilanteessa päätavoitteeksi tulee asettaa sotilaidemme pelastaminen sieppaajiltaan, jopa omien sotilaidemme vahingoittamisen tai surmaamisen kustannuksella”.

Direktiivi laadittiin ilman oikeudellisen neuvon pyytämistä. Sille annettiin nimi Hannibal tietokoneen valitsemana nimenä. Lyhyesti sanottuna Hannibal-direktiivi tarkoittaa Israelin sieppausten yhteydessä yleisesti noudattamaa menettelyä, jossa omia ei säästetä vihollista jahdattaessa. Taistelussa kaapatut kaksi sotilasta kuolivat ja heidän ruumiinsa palautettiin vuonna 1996 vastineeksi 129 Israelin hallussa olleesta libanonilaisesta.

Vuoden 2006 Libanonin sodan aikana, Hizbollah onnistui vangitsemaan kaksi sotilasta. Israel yritti Hannibal-direktiivin turvin estää kidnappauksen aiheuttaen kaapatujen ja viiden muun sotilaan kuoleman.

Vuonna 2006 Hamas onnistui vangitsemaan korpraali Gilad Shalitin. Viiden vuoden neuvottelujen tuloksena Israel joutui vaihdossa vapauttamaan 1 027 palestiina-

laisvankia. Heidän joukossaan oli muun muassa Hamasin nykyinen poliittinen johtaja Yahya Sinwar.

Elokuun ensimmäisenä päivänä vuonna 2014 Hamas vangitsi luutnantti Hadar Goldinin Rafahissa. Israelin armeija ilmoitti silloin: ”Toimimme niin kuin meitä opetettiin ja harkiten. ... Kun astut sellaiseen tilanteeseen, mieluummin kuollut sotilas kuin Hamasin vankina oleva sotilas eli Shalit 2. Mieluummin ruumis kuin siepattu sotilas. ... Olemme tehneet monta kertaa joukoille selväksi sieppausuhan.” Israel pommitti aluetta ja aiheutti sekä luutnantin että 130 palestiinalaisen siviilin murhan. Amnesty International kutsui päivää ”mustaksi perjantaiksi” ja syytti Israelia sotarikoksista.

Israel päätti vuonna 2016 lopettaa direktiivin soveltamisen protestien takia.

Hannibal-direktiivi otettiin kuitenkin uudelleen käyttöön 7. lokakuuta 2023.

Israelin armeija joutui paniikissaan elvyttämään Hannibal-direktiivin Hamasin hyökkäyksen seurauksena, muuttaen sen massadirektiiviksi. Haluttiin estää panttivankien vangitsemiset pommittamalla pakenevia autoja, jossa oli myös panttivankea sekä myös taloja, joissa Hamasin taistelijat oleskelivat panttivankien kanssa.

Joulukuussa 2023 Hamasin vapauttamat israelilaiset panttivangit tapasivat pääministeri Benjamin Netanjahun sotaneuvoston ja väittivät, että heitä vastaan oli tahallaan hyökätty israelilaisilla helikoptereil-

la matkalla Gazaan 7. lokakuuta tapahtuneen iskun aikana, ja että Israelin sotilaat ampuivat heitä kohti jatkuvasti heidän siellä ollessaan.

Israelilaisen Haaretz-lehden viikoittaisessa hepreankielisessä podcast-haastattelussa everstiluutnantti Nof Erez selitti, että IDF oli Hamasin hyökkäyksen aikana enemmän tai vähemmän joutunut tappiolle Gazan rajalla. Ei ollut ketään joiden kanssa helikopterien tai lennokkien pilotit olisivat voineet kommunikoida. Tämä vaikeutti maassa olleiden henkilöiden tunnistamista. Erezin mukaan ”Hannibal-direktiivi, jota olemme harjoitelleet viimeiset 20 vuotta, liittyy tapaukseen, jossa yksi ajoneuvo sisältää panttivankea: tiedät, mistä osasta aita se tulee läpi, mille puolelle tietä se siirtyisi ja jopa mitä tietä se ajaisi... Mitä silloin näimme, oli massiivinen Hannibal. Aidassa oli monia aukkoja. Oli tuhansia ihmisiä monissa eri ajoneuvoissa, sekä panttivankea kuljettavissa että ilman panttivankea liikkuneissa.”

Israelilainen televisiokanava Channel 12 raportoi 16. joulukuuta 2023, että IDF:n joukot olivat ampuneet traktoria, joka kuljetti panttivankea Gazaan, tappaen yhden panttivangin ja haavoittaen muita. 18. joulukuuta IDF myönsi, että ”uhreja tuli omien joukkojen tulituksesta 7. lokakuuta”, mutta lisäsi, että ”operationaalisten tapahtumien tutkimisen lisäksi ei olisi niiden suuren määrän ja monimutkaisuuden vuoksi moraalisesti oikein tutkia kibbutseissa ja Etelä-Israelin haastavissa tilanteissa sattuneita ta-

pauksia, joissa sotilaat olivat tuoloin.”

Kibbutz Be’eristä selviytyneiden Hadas Daganin ja Yasmin Poratin mukaan israelilainen panssarivaunu ampui kaksi ammusta taloon, jossa tiedettiin olevan yli tusina panttivankia, mukaan lukien 12-vuotiaat kaksoset. Vain yksi panttivanki selvisi hengissä. Tammikuussa 2024 Haaretzin pääkirjoitus pyysi IDF:ää paljastamaan, käytettiinkö Hannibal-direktiiviä Be’erin joukkomurhan aikana. Muutamaa päivää myöhemmin israelilaisen sanomalehden Yedioth Ahronothin tutkimuksessa todettiin, että IDF oli käytännössä soveltanut Hannibal-direktiiviä 7. lokakuuta klo 12.00 alkaen ja käskenyt kaikkia taistelu-yksiköitä estämään ”keinolla millä hinnalla hyvänsä” kaikki Hamasin terroristien yritykset palata Gazaan panttivankien kanssa. Yedioth Ahronothin mukaan israelilaisotilaat tarkastivat Gazaan johtavilla teillä noin 70 ajoneuvoa, joihin oli osunut helikopterin, tankin tai lennokin ammus tappaen kaikki matkustajat ainakin joissakin tapauksissa.

Tammikuussa 2024 panttivanki Ofer Calderonin serkku Noam Dan nosti syytteen Israelin pääministeriä vastaan väittäen, että Gazan vankeja uhrataan tarkoituksella, osana strategiaa [Netanjahun] poliittisen toimikauden pidentämiseksi. Dan väitti, että tämä on osa laajempaa Hannibal-direktiiviä, jonka mukaan ”hallitukseni tuhoaa heidät.”

Kamal Aranki

Siirtokunnat Israelin miehityksen ja etnisen puhdistuksen välineinä

Vuoden 1967 sodan seurauksena Israel valtasi koko Palestiinan, Siinain niemimaan ja Golanin kukkulat. Tämä antoi sionistiliikkeelle konkreettisia mahdollisuuksia laajentaa Israelin aluetta osana unelmaa juutalaisvaltion perustamisesta ”Niilistä Eufratille”. Laajentuminen ei kuitenkaan onnistu ilman palestiinalaisten maiden takavarikointia, siirtokuntien perustamista ja juutalaisten siirtämistä miehitylle alueille

Tämä aloitettiin heti Kuuden päivän sodan jälkeen takavarikoidulla maita Länsirannalta ja rakentamalla siirtokuntia, jotka oli tarkoitettu ainoastaan juutalaisille. Palestiinalaiset alistettiin sotilashallinnolle, kun taas siirtokuntalaiset, jotka houkuteltiin asumaan vastaperustettuihin siirtokuntiin, saivat toimia Israelin siviilihallinnon alaisuudessa. Heille rakennettiin asuntoja täydellisen, Israeliin kytketyn infrastruktuurin kera. Lisäksi takavarikoitiin vesilähteitä ja muita luonnonvaroja sekä rakennettiin uusia ja nopeita vain juutalaisille tarkoitettuja teitä.

2000-luvulla rakennettiin myös 750 km pitkä ja 8 metriä korkea apartheid-muuri, joka sijaitsee suurimmaksi osaksi palestiinalaisten yksityisomistuksessa olevilla mailla (80% muurista). On huomionarvoista, että muurin pituus

on lähes kaksinkertainen Israelin vuoden 1967 rajalinjan, niin kutsutun Vihreän linjan pituuteen verrattuna.

Syyskuussa 1967 Israel rakensi ensimmäisen siirtokunnan Hebronissa. Siinä asuu tällä hetkellä noin 40 000 ihmistä. Ennen vuonna 1993 solmittua Oslon-sopimusta siirtokuntalaisia oli 268 000 henkilöä. Sopimuksen piti taata palestiinalaisille oma itsenäinen valtio, mutta sen solmimisen jälkeen siirtokuntalaisten lukumäärä on kasvanut. Vuoden 2022 loppuun mennessä Länsirannalla oli 150 siirtokuntaa, joista 12 Jerusalemissa, sekä 298 etuvartioasemaa. Näissä asui yhteensä 750 000 siirtokuntalaista, joista Itä-Jerusalemissa yli 200 000. Osa siirtokuntalaisista on ääriuskonnollisia juutalaisia jotka uskovat, että Jumala on luvannut heille koko Palestiinan.

Israelilaisen ihmisoikeusjärjestön B’Tselemin äskettäisen raportin mukaan Israelin valtio on vuodesta 1967 lähtien takavarikoinut Länsirannalta 2 miljoonaa dunomia maata (200 000 hehtaaria) rakentamalla ja laajentaen siirtokuntia sekä päälylyttämällä omia teitä siirtokuntalaisille. Osan maista on valtio takavarikoinut ja osan ovat siirtokuntalaiset väkivalloin valloittaneet. Molemmat toiminnot ovat valtion väkivaltaa: apartheid-

hallinto ja sen edustajat avustavat siirtokuntalaisia ja yllyttävät heitä osana strategiaa vallata palestiinalaisten maita. 7. lokakuun jälkeen valtio on jakanut aseita siirtokuntalaisille.

Ero ”laillisen” siirtokunnan ja ”etuvartioaseman” välillä on siinä, että Israelin mukaan ”laillinen” siirtokunta on perustettu Israelin lakien mukaisesti, ja se on kasvanut suureksi kyläksi tai kaupungiksi, kun taas etuvartioasema on jopa Israelin lakien mukaan laitton. Se koostuu yleensä noin 400 aseistetusta yksilöstä, jotka valtaavat palestiinalaismaita, usein kukkuloita, ja alkavat Israelin armeijan avustuksella terrorisoida kyläläisiä häättääkseen heidät kodeistaan.

Palestiinalaisten koteja ja yrityksiä määrätään purettaviksi, kun Israel tarvitsee tilaa omille rakennushankkeilleen tai katsoo palestiinalaisten läsnäolon jollain muulla tavalla häiriöksi. Siirtokuntien rakentaminen lujittaa Israelin poliittista, sotilaallista ja taloudellista valtaa alueilla, jotka YK:n päätöslauselmien mukaan kuuluvat palestiinalaisille. Suoraan Israelin hallussa oleva alue (eli alue C Oslon sopimuksen mukaan) käsittää 60% Länsirannan pinta-alasta.

Israelin ”laillisuuskriteeri” siirtokuntien rakentamiselle perustuu lakeihin, jotka mahdollistavat pa-

lestiinalaisten maiden takavarikoinnista. Maa-alueita takavarikoidaan siirtokuntien rakentamista varten seuraavilla menetelmillä:

- Niitä takavarikoidaan palvelemaan sotilaallisia tarkoituksia.

- Rakennetaan palestiinalaisille kuuluville, jo britti- ja jordanialaishallinnon aikana yksityis- tai yhteisomistuksessa olleille niin sanotuille valtion maille. Kun Israel havaitsi näiden alueiden olevan suhteellisen pieniä (yhteensä noin 690 hehtaaria Länsirannalla), kehitettiin uusia lakeja muuttamaan niitä valtion maiksi takavarikointia varten. Tällä tavoin takavarikoitiin lisää 900 hehtaaria maata. Nämä toiminnot eivät rajoitu pelkästään takavarikointiin, vaan ne estävät myös palestiinalaisia hyödyntämästä heiltä varastettuja maa-alueita, joiden laidunmaat, vesi- ja muut luonnonvarat tulevat siirtokuntalaisten käyttöön.

- Takavarikoidaan maita niin kutsuttujen luonnonsuojelualueiden nimissä, jonka jälkeen annetaan ne siirtokuntalaisille.

- Takavarikoidaan maita ”poissaololain” perusteella. Tämä tarkoittaa, että jos omistaja oli ulkomailla Israelin valloittaessa Länsirannan ja Gazan, hänen maansa takavarikoidaan ja hänet julistetaan poissaolevaksi. Monet eivät pystyneet palaamaan kotiinsa vuoden 1967 sodan jälkeen, koska Israel sulki valloitetut rajat. Itse asiassa tätä lakia sovellettiin alun perin jo vuonna 1948, kun osa palestiinalaisista joutui muuttamaan sodan vuoksi Palestiinan alueella (sisäiset pako-alueet). Heidän omaisuutensa takavarikoitiin ”poissaololain” perusteella. Nykyään heitä kutsutaan ”läsnäoleviksi poissaoleviksi” Israelissa.

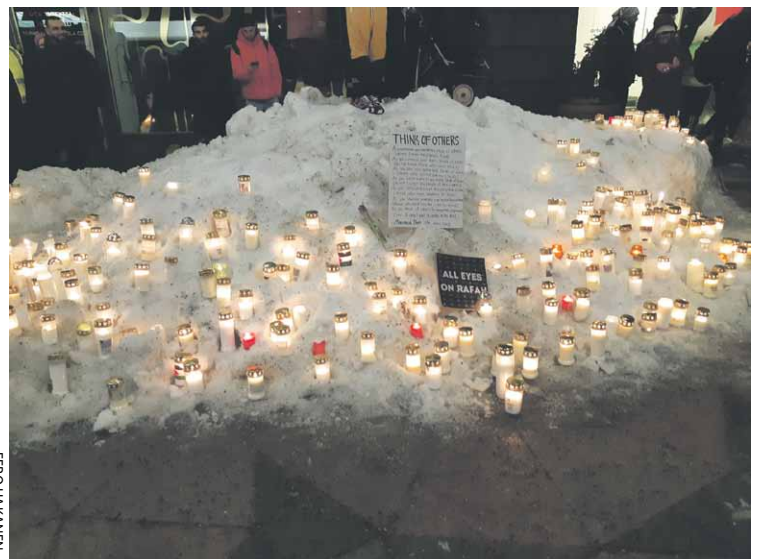
Michael Lynk, YK:n erikoisraportoija miehitykselle alueille toteutti maaliskuussa 2022, että Israelilla on tällä hetkellä kaksijakoinen oikeusjärjestelmä, joka suosii 300 laittomassa siirtokunnassa Länsirannalla ja Jerusalemissa asuvaa 700 000:ää siirtokuntalaista. Samanaikaisesti kolme miljoonaa palestiinalaista elää samalla maantieteellisellä alueella muurilla eristettynä, ja joita Israelin armeija alistaa tarkastuspisteillä. Palestiinalaisten on myös käytettävä heille tarkoitettua tieverkostoa.

YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat, kansainvälisen oikeuden asiantuntijat ja monet valtiot, mukaan lukien Euroopan unioni, ovat tuominneet Israelin siirtokuntien perustamisen Länsirannalle ja Itä-Jerusalemiin. Siirtokuntien perustaminen nähdään kansainvälisen oikeuden, erityisesti Geneven IV yleissopimuksen vastaisena. Sopimus kieltää miehittyjen alueiden asuttamisen miehittävän valtion kansalaisilla. YK:n yleiskoko-

us ja Kansainvälinen tuomioistuin (ICJ) ovat todenneet Israelin Länsirannalle rakentamat siirtokunnat laittomiksi. Tämä koskee myös Israelin rakentamaa muuria.

Siirtokunnat rahoitetaan suoraan Israelin valtion budjetista. Lisäksi taloudellista tukea tulee lukuisilta sionistitahoilta, muun muassa USA:n ja muiden maiden sionistisilta kristityiltä, useilta juutalaisliigarkeilta (esimerkiksi edesmennyt Irving Moskowitz ja hänen vaimonsa Cherna, Roman Abramovich, edesmennyt Sheldon Adelson ja hänen vaimonsa Miriam, Haim Saban) sekä monilta amerikkalaisilta verovapailta hyväntekeväisyysjärjestöiltä. Wall Street Journalin haastattelema etuvartioaseman johtaja kertoi, että Israelin valtio rahoittaa 75% heidän budjetistaan, 15% tulee juutalaisdiasporalta ja loput 10% israelilaisilta lahjoittajilta.

Useat amerikkalaiset ja eurooppalaiset pankit sekä yritykset ovat investoineet siirtokuntiin. Vuosien 2018 ja 2021 välisenä aikana 672

17.2. Katseet Rafahiin -mielenosoitus, Helsinki.

pankki- ja rahoituslaitosta myönsi 114 miljardia dollaria edullisia lainoja siirtokunnille. Lisäksi euroopalaiset sijoittajat omistivat 141 miljardin dollarin arvosta osakkeita ja muita sijoituksia siirtokunnissa toimivissa yrityksissä.

Finnwatch on tutkinut Suomessa toimivia yrityksiä, jotka ovat hyötynneet liiketoiminnoistaan ja kaupasuhteistaan siirtokuntien kanssa. Ainakin 30 Suomessa toimivalla yrityksellä on yhteyksiä siirtokuntiin. Yritykset tuovat siirtokuntatuotteita Suomeen, myyvät siirtokuntien varusteluun käytettäviä tuotteita tai palveluja ja sijoittavat siirtokunnissa toimiviin yrityksiin, Finnwatchin selvitys osoittaa.

Vaikka myös Suomi noudattaa YK:n ja EU:n linjauksia, on julkisella sektorilla tiiviitä yhteyksiä siirtokunnissa toimiviin yrityksiin. Valtionyhtiöissä ja julkisissa hankinnoissa tehdään yhteistyötä siirtokuntiin liitettyjen yritysten kanssa. Myös valtion eläkerahoja sijoitetaan siirtokunnissa toimiviin yrityksiin.

Siirtokunnat ja niissä toimivat yritykset hyödyntävät Palestiinan luonnonvaroja. Israelilaiset ja ulkomalaiset yritykset louhivat Länsirannan kiveä ja käyttävät maa-aineksia rakentamisessa ja sementtiteollisuudessa. Kuolleenmeren ranta-alueella toimivat siirtokunnat valmistavat Eurooppaan myytäviä kauneudenhoitotuotteita. Länsirannan Betlehem ja Jeriko ovat israelilaisten matkanjärjestäjien turistikohteita. Matkailu hyödyttää enemmän israelilaisia kuin palestiinalaisia.

Sekä israelilaisia että ulkomaalaisia yrityksiä kiinnostavat Länsirannan Kuolleenmeren suolat: kalium, magnesium ja bromi. Kaliumia

käytetään lannoitteissa, bromia paljonestoinneissa, väriaineissa ja lääketieteellisyydessä. Kolme mineraalia voisivat tuottaa Palestiinalle miljardin euron vuositulot, mikäli palestiinalaiset saisivat hyödyntää niitä.

Israelin valtiovarainministeri ja varapuolustusministeri, siirtokunnassa asuva äärisionisti Bezalel Smotrich on rakentanut talonsa jopa siirtokunnan rajojen ulkopuolelle. Hän on vaatinut Juudean ja Samarian (Israelin nimitys Länsirannalle) täyttämistä siirtokunnilla ja siirtokuntalaisilla, itsenäisen Palestiinan valtion perustamisen estämiseksi. Palestiinalaisten pitää Smotrichin mielestä valita kolmen vaihtoehdon välillä: alistuminen Israelin valtaan, maasta lähteminen tai marttyyrikuolema.

7. lokakuuta jälkeen kaikki huomio on siirtynyt Gazaan. Se on merkinnyt Israelin valtiolle ja siirtokuntalaisille uutta tilaisuutta laajentaa terroria Länsirannalla. Tämä on aiheuttanut palestiinalaisille lisääntynyttä ahdistusta ja uhan pakkosiiirrosta Jordaniaan.

Miehitetyillä palestiinalaisalueilla toimiva YK:n ihmisoikeustoimisto totesi sodan kestänyä vain noin kuukauden (15.11.2023), että 7. lokakuuta lähtien siirtokuntalaiset olivat hyökänneet jo 246 kertaa Länsirannan palestiinalaisten kimppuun (keskimäärin kuusi kertaa päivässä). Hyökkäykset aiheuttavat sekä henkilö- että omaisuusvahinkoja, jopa kuolemia. Yli kolmasosassa hyökkäyksistä käytettiin tuliaseita Israelin armeijan läsnä ollessa tai suoranaishella avustuksella. Samana ajankohtana siirtokuntalaiset pakottivat väkivaltaisesti 121 palestiinalaista perhettä pakenemaan kodeistaan (yhteensä 1149

ihmistä, joista 452 lapsia).

Sen jälkeen terrori on vain voimistunut.

YK:n humanitaaristen asioiden koordinoituintoimisto (OCHA) raportoi siirtokuntalaisten väkivallasta Länsirannalla joka keskiviikko. Seuraavat tiedot perustuvat 16.8. julkaistuun raporttiin (<https://www.unocha.org/publications/report/occupied-palestinian-territory/humanitarian-situation-update-207-west-bank>).

Lokakuun 7. päivästä lähtien 128 palestiinalaista, mukaan lukien 26 lasta, on kuollut ilmaiskussa Länsirannalla. Yhteensä yli 600 palestiinalaista on kuollut eri iskuissa Länsirannalla, mukaan lukien Itä-Jerusalem. 7.10.2023-16.8.2024 välisenä aikana OCHA kirjasi noin 1 270 siirtokuntalaisten hyökkäystä palestiinalaisten kimppuun. Näistä noin 120 johti palestiinalaisten kuolemiin ja loukkaantumisiin, noin 1 020 omaisuusvahinkoon ja noin 130 molempiin.

Esimerkkitapauksena mainittakoon 15. elokuuta Jitin kylään Qalqiliyan kaupungin itäpuolella tehty yli 100-henkisen siirtokuntalaisjoukon hyökkäys. Sen aikana siirtokuntalainen ampui palestiinalaisen miehen kuoliaaksi. Monilla siirtokuntalaisilla oli mukanaan aseita, polttopulloja, keppejä ja kiviä, kun he ryhtyivät tuhoamaan palestiinalaisten omaisuutta. Heidän uskotaan olleen kotoisin läheisestä Gilad Farmin siirtokunnasta. Hyökkäyksen aikana yksi asumaton talo, kolme pihaa ja neljä ajoneuvoa tuhoutuivat täysin tulipalossa. Israelin median mukaan Israelin joukkojen alustava tutkimus osoittaa, että paikalla olleet sotilaat eivät ryhtyneet riittäviin toimiin es-

tääkseen siirtokuntalaisten hyökäyksen.

Siirtokuntalaiset pyrkivät jatkuvasti laajentamaan valta-alueitaan ja karkottamaan palestiinalaisia mailtaan. Wall Street Journalin artikkelin (<https://www.wsj.com/video/series/in-depth-features/visual-evidence-shows-illegal-settler-construction-in-west-bank-surging/BF11225B-45A7-430A-A39C-48336B5B8286>) mukaan siirtokuntalaiset ovat pystyttäneet useita etuvartioasemia ja yhdistäneet ne toisiinsa rakentamalla laittomia teitä palestiinalaisten alueiden läpi. Samalla he olivat häätäneet kylien asukkaat kodeistaan. Artikkelissa haastateltiin Wadi Es-Seeqin kylän vanhusta, joka kertoi aseistettujen siirtokuntalaisten ja Israelin sotilaiden uhkailleen heitä, riisuneen miehet, takavarikoineen puhelimet ja henkilökortit sekä lopulta ilmoittaneen kaikille kylän asukkaalle, että heidän on lähdettävä alueelta tunnin kuluessa, muuten heidät ammutaan. Viikon kulluttua koko kylä hajotettiin ja uusi tie rakennettiin.

3. heinäkuuta Israelin hallitus päätti lähes 13 km² suuruisen maa-alueen julistamisesta valtion omaisuudeksi Länsirannalla. Israelilaisen Peace Now -kansalaisjärjestön mukaan tämä on suurin maa-alueen ryöstö vuoden 1993 Oslon sopimuksen jälkeen. Elokuun 15. päivänä Israelin hallitus hyväksyi uuden siirtokunnan UNESCO:n maailmanperintökohteelle Battirin palestiinalaiskylään lähellä Betlehemiä.

Maailma ei hyväksy siirtokuntia, niiden laajentamista eikä siirtokuntalaisten ja Israelin sotilaiden väkivaltaa.

Kansainvälinen tuomioistuin (ICJ) määräsi äskettäin Israelin lopettamaan laittoman läsnäolonsa miehityksellä Palestiinalaisalueilla mahdollisimman nopeasti, mukaan lukien lopettamaan välittömästi kaiken uuden siirtokunta-toiminnan, evakuoimaan olemassa olevat siirtokunnat ja maksamaan korvauksia palestiinalaisille. ICJ korosti, että kaikilla valtioilla on velvollisuus olla tunnustamatta lailliseksi tilannetta, joka johtuu Israelin laittomasta läsnäolosta miehityksellä Palestiinalaisalueilla. Lisäksi valtioiden on pidättäydyttävä antamasta apua tai tukea, joka ylläpitäisi tätä tilannetta (https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/186/186-20240719-pre-01-00-en.pdf?blm_aid=25100)

Yhdysvallat, Britannia ja Espanja ovat asettaneet sanktioita siirtokuntalaisia vastaan heidän terroritoimiensa vuoksi. YK:n ihmisoike-

usjohtaja Volker Türk on tuominut Israelin päätöksen rakentaa noin 3500 uutta asuinrakennusta Länsirannalle kansainvälisen oikeuden vastaisena. YK:n Lähi-idän rauhanprosessin koordinaattori Tor Wennesland on todennut, että siirtokuntien laajennukset lisäävät konfliktia palestiinalaisalueella ja estävät palestiinalaisten itsemääräämisoikeuden toteuttamisen ja oman valtion perustamisen.

Saudi-Arabia, Arabiemiirikunnat ja Qatar ovat tuominneet Israelin päätöksen rakentaa uusia asutuksia miehitykselle Länsirannalle. Jopa Yhdysvaltain ulkoministeri Anthony Blinken on ilmaissut, että siirtokunnat ovat ristiriidassa kansainvälisen oikeuden kanssa ja todennut, että tämä on Yhdysvaltain perinteinen kanta siirtokuntiin, vaikka edellinen hallinto olikin muuttanut sitä.

Kamal Aranki

6.7. Loppu kansanmurhalle -ihmisketju Helsingissä.

AKYSin vaikuttamistoiminnasta Gazan kriisissä

Gazan sota on nostattanut voimakkaimman Palestiina-solidarisuuden aallon vuosikymmeniin. Tämä on ilmentynyt monenlaisena aktivismina myös Suomessa. Äänekkäimpiä ovat olleet viikoittaiset mielenosoitukset, joissa AKYS:kin on ollut mukana järjestäjänä vähintään antamalla logonsa käyttöön. AKYS on myös pitänyt puheenvuoron muutamassa mielenosoituksessa ja pitänyt esillä banderollejaan. Mielenosoituksia ja erilaisia muita tilaisuuksia ja kampanjoita on järjestetty Helsingin lisäksi myös monilla muilla paikkakunnilla Tornio-Haaparantaa ja Rovaniemeä myöten.

Tällaisten tapahtumien tarkoituksena on luonnollisesti antaa näkyvyyttä vaatimuksille, jotta päätöksentekijät toimisivat sodan loppettamiseksi ja ryhtyisivät vihdoinkin todellisiin toimiin Lähi-idän ikuisuuskriisin ratkaisemiseksi ja palestiinalaisten oikeuksien toteuttamiseksi. Varsinkin alkuvaiheessa mielenosoitukset saivatkin huomiota myös mediassa.

Toinen tapa yrittää vaikuttaa Suomen ja sitä kautta EU:nkin Lähi-idän politiikkaan on ottaa yhteyttä suoraan poliitikkoihin. Sodan alusta lähtien AKYS on lähettänyt useita kannanottoja ja vetoomuksia keskeisille ministereille ja

virkamiehille. Pari näistä on syntynyt Euroopan Palestiina-järjestöjen verkoston ECCP:n aloitteesta.

Lokakuussa 2023 AKYS lähetti yhdessä ICAHD Finlandin ja Rauhapuolustajien kanssa ulkoministeri Elina Valtoselle osoitetun kirjeen, jossa vaadittiin Suomea tuomitsemaan hyökkäykset siviili-kohteisiin ja toimimaan tulitauon, YK:n suojelun ja humanitaarisen avun pääsyn aikaansaamiseksi Gazassa.

Joulukuussa AKYS vaati kirjeessään ulkoministeri Valtoselle, että Suomi äänestäisi välitöntä tulitaukoa vaativan päätöslauselman puolesta YK:n hätäistunnossa. Kun Suomi edellisessä vastaavassa äänestyksessä oli äänestänyt tyhjää, se tällä kertaa kannatti lauselmaa.

Tammikuussa Suomen YK-edustustolle ja ulkoministerille osoitetussa vetoomuksessa vaadittiin Suomea tukemaan Etelä-Afrikan kannetta Kansainvälisessä tuomioistuimessa ICJ:ssa kansanmurhasta Gazassa tekemällä niin sanottu väliintulojulistus.

Tammikuussa valtioneuvostolle ja ulkoministeriölle osoitetussa vetoomuksessa vaadittiin Suomea perumaan YK:n avustusjärjestön UNRWA:n rahoituksen keskeyttämisspäätös, jonka Suomi oli tehnyt Israelin syytettyä 12:ta UNRWA:n

EERO HAKKANEN

13.6. Mielenosoitus Helsingissä.

työntekijää terrorismiin osallistumisesta. Myös Helsingin Sanomissa julkaistiin yksityishenkilön nimissä tehty päätöksen tuomitseva mielipidekirjoitus.

Helmikuussa AKYS vaati ulkoministeri Valtoselle ja ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Ville Tavioille osoitetussa kirjeessä Suomea palauttamaan UNRWA:n rahoitus, turvaamaan UNRWA:n riittävä toimintakyky ja tuomitsemaan Israelin kaavailut UNRWA:n lopettamiseksi.

UNRWA:n rahoituksen palauttamista vaadittiin myös maaliskuussa ulkoministerille osoitetussa kirjeessä vetoamalla muun muassa useiden rahoituksen keskeyttäneiden maiden päätöksiin palauttaa rahoitus. Kirjeessä myös vaadittiin Suomea painostamaan Israelia päästämään humanitaarisen avun kuljetukset Gazaan. YK:n selvityksissä Israelin UNRWA:aa koskeville syytöksille ei löytynyt perusteita, minkä jälkeen Suomikin lähes viimeisenä palautti rahoituksen.

Maaliskuussa ulkoministerille osoitetussa kirjeessä vaadittiin Suomea tukemaan Espanjan ja Irlannin aloitetta, jossa pyydettiin EU-komissiota selvittämään, onko Israel rikkonut EU:n ja Israelin assosiaatiosopimuksen ihmisoikeus- ja demokratiaehtoja, minkä nojalla sopimus voitaisiin keskeyttää.

Huhtikuussa AKYS laati suomenkielisen tiivistelmän YK:n miehitettyjen palestiinalaisalueiden erityisraportin Gaza-raportista ”Kansanmurhan anatomia”. Ulkoministeri Valtoselle osoitetussa kirjeessä AKYS vaati Suomea noudattamaan raportissa kolmansille maille esitettyjä suosituksia, joihin kuuluvat muun muassa asekauppa-

kielto, Palestiinan tilanteen ottaminen esille kansainvälisessä rikostuomioistuimessa sekä suunnitelman laatiminen YK:ssa Palestiinan alueen laittoman tilanteen lopettamiseksi.

Toukokuussa Tasavallan presidentille ja ulko- ja turvallisuuspoliittiselle ministerivaliokunnalle osoitetussa kirjeessä tuomittiin Suomen päätös olla äänestämättä YK:n yleiskokouksessa, jossa äänestettiin Palestiinan oikeuksien lisäämisestä ja jäsenyyden edistämisestä YK:ssa.

Kesäkuussa AKYS lähetti presidentin kansliaan ja ulkoministeriön kirjeen, jossa vaadittiin Suomea noudattamaan kansainvälisen oikeuden edellyttämiä velvoitteita uhkaavan kansanmurhan ja muiden kansainvälisen oikeuden loukausten estämiseksi ja sanktioimiseksi Israel/Palestiinan konfliktissa.

Heinäkuussa lähetettiin osalle EU-parlamentin uusista jäsenistä tiedoksi Transnational Institutin raportti, jossa käsitellään EU:n osasyllisyyttä Gazan kansanmurhasodassa. Heinäkuussa AKYS myös julkaisi suomenkielisen tiivistelmän Kansainvälisen tuomioistuimen tärkeästä lausunnosta,

jossa Israelin miehitys todetaan laittomaksi.

Vaikka oman viestin saaminen kuuluville mediassa on erittäin vaikeaa, kirjeet on yleensä välitetty tiedoksi myös medialle. Toivotavasti ei ollut pelkkää sattumaa, että pian YK:n erityisraportin raporttia ja suosituksia koskevan vetoamuksen jälkeen Helsingin Sanomissa ilmestyi artikkeli, jossa viitattiin raporttiin ja pohdittiin kansanmurhakanteen läpimenon mahdollisuuksia kansainvälisessä tuomioistuimessa.

Tunnettu tosiasiahan on, että politiikan peruslinjat muuttuvat vasta, kun tarpeeksi suuret äänestäjämäärät sitä vaativat. Ihmiset elävät Palestiina-kysymyksenkin suhteen pitkälle omilla kuplissaan. Tältä kannalta olisi tärkeää, että mahdollisimman moni kävisi keskustelua erilaisilla alustoilla. Pienen järjestön harjoittaman kirjeiden lähettelyn vaikutusta ei ole syytä yliarvioida, mutta sen kautta voidaan ainakin muistuttaa päätöksentekijöitä heidän vastuustaan ja laiminlyönneistään Gazan kansanmurhaksi luonnehditussa konfliktissa.

Seppo Rinne

23.3. Seiso Gazan puolella - ihmisketju kansanmurhaa vastaan. Helsinki.

AKYS avustaa Gazan lääkinällistä hätäapua

AKYS on lähettänyt rahaa Gazan terveydenhuoltoon säännöllisesti vuodesta 2009. Vastaanottajana on Palestine Medical Relief Society, joka käyttää rahat lääkinälliseen hätäapuun Gazassa.

Kerätyt rahamäärät ovat vaihdelleet riippuen Gazan tilanteesta. Viime vuoden lokakuussa alkanut Gazan sota on aktivoitunut myös lahjoittajia. Toisaalta alueen tilanne on tehnyt rahojen välittämisen hankalammaksi, kun pankit ovat tulleet entistä tarkemmiksi lahjoitusten vastaanottajien suhteen. AKYSin lähetykset on kuitenkin saatu menemään perille.

AKYS kiittää lahjoittajia, joiden ansiosta kuluva vuonna onkin toimitettu ennätysmäärä tukea. Kiitos kohdistuu myös Kuopio for Palestine -kollektiiviin, jonka järjestämässä tilaisuudessa kerätyistä lahjoituksista ja pääsylipputuloista saatiin mukava lisä.

Palestiinalaiset lääkärit perustivat 1979 Palestinian Medical Relief Society (PMRS), jonka johtaja on tri Mustafa Barghouti. Järjestöllä on klinikoita ja ensiaputyötä. Sen työ jatkuu Gazassa, jossa klinikoita on tällä hetkellä 45 kpl. Ne toimittavat apua 200 000 ihmiselle.

PMRS

AKYS on yhteydessä PMRS-järjestöön ja on saanut varmistuksen avustusten perillemenosta. Paikallisena toimijana PMRS löytää tehokkaimmat keinot auttaa haavoittuneita ihmisiä monin tavoin.

AKYSin hätäapukeräys:
Palestiina-tukitili
FI95 8000 1300 9905 05
Viite 3007

Keräyslupa RA/2020/1032
<https://akys.kapsi.fi/wordpress/>
<https://pmrs.ps/>

PMRS

Palestiinalaista kaunokirjallisuutta: Ghassan Kanafani ja Adania Shibli

Ghassan Kanafani

Ghassan Kanafani (1936-1972) oli palestiinalainen kirjailija ja poliitikko. Häntä pidetään sukupolvensa merkittävimpänä palestiinalaisena kirjailijana ja hänen kirjojaan on käännetty yli 17 kielelle. Kanafani syntyi 1936 Galilean Akkassa Palestiinan mandaattialueella. Sionistijoukot karkottivat vuoden 1948 Nakbassa perheen pois kotisendultaan ja he asettuivat Syyrian Damaskokseen. Kanafani alkoi jo nuorena kirjoittaa novelleja ja ryhtyi opiskelemaan arabialaista kirjallisuutta Damaskoksen yliopistossa. Hänet kuitenkin erotettiin yliopistosta hänen liittyttyään tukemaan sekulaaria arabinationalismaa. Myöhemmin Kanafani liittyi PFLP:hen ja vaihtoi arabinationalismin marxilaisuuteen. Järjestön johtotehtävin kohonnut Kanafani kuoli vuonna 1972 Beirutissa Mossadin asettamaan autopommiin.

Saadin äiti

Katkelma Ghassan Kanafanin tunnetuimmasta teoksesta *Men in the Sun* (1962)

Saadin äiti asui vuosikausia perheessään Ghabasiyassa, mutta sen jälkeen raskaita vuosia pakolaisleirin piinaavissa oloissa. Hän tulee vielä joka tiistai meille. Hän katsoo paikkoja, jotka tuntee läpikotaisin. Hän pitää minua poikanaan, kuulen korvissani hänen tuskansa, ilonsa ja huolensa. Mutta koskaan hän ei valita.

Saadin äiti on luullakseni nelissäkymmenissä, vahvempi kuin kallio ja loputtoman kärsivällinen. Hän tulee ja menee, jaksaa uurastaa ja hankkia itselleen ja lapsilleen leivän.

Olen tuntenut hänet vuosia. Hän on jotain sellaista, mikä kuuluu elämäni. Kun hän koputtaa ovelle ja tuo tavaransa eteiseen, leirin haju leviää meille, leirin kurjuus, loputon venyminen, köyhyys ja toiveet. Olen maistanut katkeruutta vuosi vuodelta niin, että voin huonosti.

Viime tiistaina hän tuli taas, pisti nyytinsä maahan ja kääntyi minun päin.

– Serkku, haluan kertoa sinulle jotain. Saad on mennyt.

– Minne?

– Niiden luokse.

– Keiden?

– Sissien.

Tuli hiljaisuus ja yhtäkkiä näin hänet siinä istumassa, vanhana, vahvana, elämänsä kovaan työntekoon kuluttaneena. Kädet olivat sylissä, näin niiden juonteet, karheat, kuivat, kaarnaiset.

Käsien uurteissa näin hänen taitavuuksensa Saadin kanssa lapsuudesta aikuisuuteen. Nuo lujat kädet olivat ruokkineet Saadin kuten maa ruokkii herkän taimen juuret. Nyt kädet olivat äkkiä avautuneet ja lintu, joka oli siellä pitänyt pesää kaksikymmentä vuotta, oli yhtäkkiä lentänyt pois.

– Hän liittyi sisseihin.

Tuijotin edelleen hänen käsiään, pystyyn kohotetut kämmenet olivat kuin pettymyksen merkit, itkivät sydämen pohjasta, etsivät miestä, joka oli jättämässä kaiken vaaroista piittaamatta. Miksi äitien pitää menettää poikiaan? Näin sydäntä särkevän tilanteen ensimmäisen kerran läheltä, olimme kuin kreikkalaisen teatterin lohduttomassa murhenäytelmässä. Yritin keventää tunnelmaa välillämme, kysyin häneltä:

– Mitä hän sanoi sinulle?

– Hän ei sanonut mitään. Hän vain lähti. Aamulla hänen ystävänsä kertoi, että hän oli lähtenyt liitetykseen sisseihin.

– Kertoiko hän sinulle etukäteen, että aikoo lähteä?

– Voi kyllä. Ja minä uskoin häntä. Tunnen Saadin ja tiesin, että hän lähtee.

– Miksi sitten olet niin yllättynyt?

– Minäkö? En minä yllättynyt. Minä vain kerron sinulle asiasta.

Sanoin itselleni: ”Häntä saattaa kiinnostaa, mitä Saadista on tullut.”

Kädet sylissä liikahtivat, näin ne, ne olivat kauniit, vahvat, ne pystyivät aina toimimaan. Ehkeivät kädet olleet surkeita. Hän lisäsi:

– Minä sanoin naapurilleni tänään, että jospa minulla olisi kymmenen sellaista. Serkku, minä olen väsynyt. Minä olen kulunut rieakeiksi siinä leirissä. Joka aamu minä

sanon: ”Voi Luoja!”

Kaksikymmentä vuotta on kulunut ja ellei Saad lähtisi, kuka lähtisi?

Hän nousi ja huoneessa lehahti. Kaikki näytti tutulta, ja minä näin kaikki Ghabasiyan talot kerralla.

Sitten seurasin häntä keittiöön. Hän nauroi minuun katsoessaan ja sanoi:

– Minä kerroin bussissa vieressäni istuvalle naiselle, että pojas-

tani oli juuri tullut taistelija. Minä kerroin hänelle, että rakastin poikaa ja kaipasin häntä, mutta hän oli kuitenkin oikea äitinsä poika.

– Luuletko, että he antavat hänelle konekivääriin?

– Aina ne antavat miehilleen konekivääriin.

– Entä ruokaa?

– He saavat riittävästi syödäkseen ja tupakat päälle.

– Saad ei polta, mutta varmasti hän siellä oppii. Äidin silmäterä! Toivon, että hän olisi täällä lähellä, voisin viedä hänelle itse tehtyä ruokaa.

– Hän syö samaa ruokaa kuin toverinsa.

– Jumala heitä kaikkia varjelkoon!

Hän istui hetken hiljaa – ja kääntyi sitten katsomaan minua.

– Luuletko, että hän ilahtuisi, jos menisin katsomaan häntä? Minä säästän rahaa matkaa varten, pääsen sinne kahdessa päivässä.

Hän ajatteli jotain ja sanoi:

– Tiedätkö mitä? Lapset ovat esteenä. Jos minulla ei olisi näitä kahhta lasta, olisin seurannut häntä.

Olin hänen lähellä. Teltassa, vaikka sisseillä on erilaiset teltat. Huolehtisin ruuasta. Mutta lapset ovat este.

Minä sanoin:

– Ei ole tarpeen käydä tapaa-massa häntä. Antaa hänen selvittää itse. Mies, joka liittyy taistelijoihin, ei enää tarvitse äitiä perään katsojaksi.

Hän pyyhki kätensä esiliinaan. Syvällä hänen silmissään näin pettymyksen välähdyksen, sen kauhistuttavan hetken, kun äiti tajuaa, ettei häntä enää tarvita.

Hän tuli lähemmäs ja kysyi minulta:

Ghassan Kanafanin muotokuvan on maalannut Suomessa asuva Hamza Kanaan.

– Ajatteletko tosiaan niin? Ajatteletko, ettei hyödytä mitään, että minä menisin komentajan luo ja pyytäisin häntä pitämään nuoria silmällä?

Hän epäröi, tunteet repivät kahlaalle. Sitten hän kysyi:

– Vai voisitko sinä pyytää komentajaa pitämään häntä silmällä? Sano hänelle: ”Katso Saadin perään, antakoon Jumala sinun lapsillesi pitkän elämän.”

– Kuinka? vastasin. Ei ketään voi pyytää katsomaan taistelijan perään.

– Miksei?

– Koska silloin pyytäisit komentajaa järjestämään vaarat pois. Mutta Saad itse ja hänen toverinsa uskovat, että paras tapa pitää heistä huolta on lähettää heidät välittömästi sotaan.

Taas hän istui siinä, mutta näytti vahvemmalta kuin koskaan. Katsoin äidin hämmennystä ja tuskaa hänen silmissään ja kovissa käsissä. Lopulta hän ratkaisi asian.

– Sanon sinulle. Kun pyydät komentajaa katsomaan hänen peräänsä, sano, ettei Saadia saa ärsyttää. Sano hänelle: Saadin äiti pyytää, että annat Saadin tehdä niin kuin hän haluaa. Hän on hyvä poika, ja kun hän jotain haluaa eikä asia mene niin, hän tuntee olonsa kurjaksi. Kerro hänelle, pyydä, että antaa Saadin tehdä kuten haluaa. Jos hän haluaa mennä sotaan, miksei komentaja lähettäisi häntä sinne?

Kääntänyt Sirken Kivistö, neuvotellen Haseeb Shehadehin kanssa 9.5.2022

Adania Shibli.

Nakba on täällä yhä

Mikään ei ole muuttunut sitten vuoden 1949, vaikka kaikki onkin näennäisesti muuttunut. On moderni aika, nainen ajaa autoa, on uusi hieno työpaikka, koneita ja laitteita, karttoja. Vaatimaton elämä paimensuojassa, käytännössä paljaan taivaan alla eläinten kanssa likaisena ja haisevana on takana. Kuitenkin perusasia on kuin silloin.

Se on järkyttävä johtopäätös.

Adania Shibliin teos *Sivuseikka* koostuu kahdesta kertomuksesta. Lukija kohtaa ensin tositarinaa perustuvan kuvauksen vuodelta 1949. Israelin joukot vangitsevat palestiinalais-beduiininaisen, joukkoraiskaavat ja lopulta tappavat hänet. Miten kertomus on säilynyt nykypäiviin, sitä emme saa tietää.

Toinen kertomus kuvaa Ramallahissa asuvaa nykyaista, joka kiinnostuu tarinasta ja lähtee ottamaan siitä selvää tapetun naisen näkökulmasta. Matkalla tapahtumapaikalle saamme hyvän kuvauksen siitä labyrinthista ja tiestön se-

kamelskasta, joiksi Länsiranta on muutettu sitten muurin rakentamisen. Siinä navigointiin tarvitaan monta karttaa.

Vaikka tarinat ovat lyhyitä ja pelkistettyjä, mitään olennaista ei jätetä sanomatta. Tarina etenee vauhdikkaasti, kunnes yhtäkkiä edessä on viimeinen sivu. Johtopäätösten tekeminen jää lukijalle.

Vuonna 1974 Palestiinassa syntynyt Adania Shibli on romaaneja, esseitä, novelleja ja näytelmiä julkaissut palestiinalainen, Jerusalemissa ja Berliinissä asuva kirjailija. Vuonna 2017 ilmestynyt ja nyt hyvin ajankohtainen, Shibliin kolmas romaani *Sivuseikka* on hänen ensimmäinen suomennettu teoksensa. Kirjailija vieraili Suomessa viime keväänä osallistuen Helsinki Lit -käännöskirjallisuustapahtumaan.

Adania Shibli, *Sivuseikka*
Suomentanut Sampsa Peltonen
Otavan kirjasto 2024

Taina Dahlgren

Arabiansseuran ystävyyssseura ry (AKYS)

AKYS on perustettu vuonna 1976 edistämään Suomen ja arabiansseuran ystävällisiä suhteita ja keskinäistä tuntemusta

AKYS toimittaa humanitaarista apua palestiinalaisille

AKYS kerää varoja Palestinian Medical Relief Society -järjestön lääkinälliseen hätäapuun Gazassa (keräyslupa RA/2020/1032). Varat toimitetaan suoraan perille ilman keräyskuluja.

AKYS toimii palestiinalaisten pakolaisleireillä Libanonissa yhdessä Beit Atfal Assumoud -järjestön kanssa:

- Vanhuskummitoiminnan kautta pääsee vähävaraisten apua tarvitsevan vanhuksen kummiksi
- Kummilapsitoiminta välittää kummeja vähävaraisten perheiden lapsille
- Päiväkotikummitoiminnan kautta tuetaan kahta lasten päiväkotia

Tarkemmin humanitaarisista keräyksistä ja kummitoiminnasta: www.akys.fi

Tervetuloa mukaan toimintaan!

Yhteys: posti@akys.fi tai nettisivujen www.akys.fi

Tule jäseneksi -linkin kautta

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/386186418097>

Instagram: [akys_yhdistys](https://www.instagram.com/akys_yhdistys)